

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT,**annettu 17. joulukuuta 2003****Luonnonmukaisia elintarvikkeita ja luonnonmukaista maataloutta koskevaan eurooppalaiseen toimintasuunnitelmaan liittyvä strategia**

(2004/C 34/03)

Tanskan maatalousministeriö järjesti vuoden 2001 toukokuussa Tanskassa konferenssin ”Luonnonmukaiset elintarvikkeet ja luonnonmukainen maatalous: tavoitteena eurooppalainen kumppanuus ja toiminta” jatkona Itävallassa vuonna 1999 pidetyille konferenssille, ja sen tavoitteena oli eurooppalaisen luonnonmukaisen maatalouden edelleenkehittämistä koskevan toimintasuunnitelman esittäminen. Kysymys oli 19.6.2001 koontuneen maatalousneuvoston esityslistalla.

Euroopan komissio valmisteli asiakirjan, jossa käsitellään mahdollisuuksia ottaa käyttöön luonnonmukaisia elintarvikkeita ja luonnonmukaista maataloutta koskeva eurooppalainen toimintasuunnitelma (asiak. 15619/02, 20.12.2002).

Jäsenvaltiot ilmaisivat Brysselissä vuonna 2003 pidetyissä kokouksissa yksimielisesti tyytyväisyytensä komission aloitteeseen ja toivomuksensa toimintasuunnitelman laatimisen aloittamisesta.

Kokouksessaan Salzburgissa marraskuussa 2003 maaseudun kehittämistä käsittelevä eurooppalainen konferenssi korosti, että tärkeimpänä tavoitteena on maatalouden kilpailukyvyyn lisääminen monipuolistamisen, innovoinnin ja lisäarvotuotteiden avulla ottaen huomioon maatalouden voimavarojen moninaisuus eri maaseutualueilla.

Euroopan unionin neuvosto katsoo seuraavaa:

On tarpeen yhdenmukaistaa luonnonmukaisen maatalouden eri määritelmät, joita käyttävät muuan muassa Euroopan unioni, Yhdistyneet Kansakunnat (FAO ja Codex Alimentarius), yksittäiset valtiot ja kansainväliset järjestöt (kansainvälinen luomuliitto ”the International Federation of Organic Agriculture Movements” eli IFOAM). Tästä syystä on pyrittävä sopimaan yksiselitteisestä määritelmästä.

Luonnonmukaisesta maataloudesta olisi tehtävä yksi Euroopan elintarviketuotantoketjun avainkokonaisuuksista tyypillisten tuotteiden ja laatutuotteiden rinnalle koko maatalouden ja maatalouden elintarviketuotannon ”kestävyyttä” edistävänä tekijänä. Sitä on näin ollen tuettava Euroopan tasolla yhdenmukaisella tutkimuksella ja innovoinnilla.

On todettu, että luonnonmukainen maatalous on biologisen monimuotoisuuden suojelun ja maataloudessa käytettävien uusiutumattomien luonnonvarojen säilyttämisen sekä maaseudun kehittämistä koskevien politiikkojen täytäntöönpanon ja elintarvikkeiden turvallisuuden ja laadun kannalta ratkaisevassa ase-

massa, ja se toimii näin ollen koko eurooppalaisen maatalouden ja maatalouden elintarviketuotannon kiihdyttimenä.

Uudella yhteisellä maatalouspolitiikalla on ratkaiseva asema alan tuotantoperustan tosiasiallisen säilymisen ja kehittämisen varmistamisessa, ja siksi toimintasuunnitelmalla olisi lisäksi voitava arvioida uudistuksen eri täytäntöönpanovälineiden vaikutusta luonnonmukaiseen maatalouteen, jotta jäsenvaltioille annettaisiin lisäohjausta näihin välineisiin liittyvissä valinnoissa.

Luonnonmukaisella maataloudella on osoitettu olevan tärkeä tehtävä ympäristöpolitiikoissa erityisesti ilmaa pilaavien päästöjen vähentämisen, aavikoitumisen torjunnan sekä vesivarojen ja luonnonympäristöjen suojelun ja säilyttämisen osalta.

GMO-tuotteiden tuotantoa, kaupan pitämistä ja merkintöjä koskevien unionin päätösten sekä muuntogeenisten viljelykasvien sekä tavanomaisen ja luonnonmukaisen maataloustuotannon rinnakkaiselon varmistamista koskevien suuntaviivojen pohjalta on pohdittava kysymystä GMO-tuotteiden tuotannon ja luonnonmukaisen tuotannon yhteensopivuudesta, erityisesti GMO:iden satunnaisen esiintymisen välttämisen osalta.

Luonnonmukaisen maatalouden laajeneminen olisi saatettava pysyväille perustalle lisäämällä luonnonmukaisten tuotteiden kysyntää. Sen vuoksi aloitteet kaupan pitämistä koskevien edellytysten parantamiseksi ja paremman kuluttajavalistuksen takaamiseksi ovat ratkaisevan tärkeitä.

TÄMÄN VUOKSI EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO KEHOTTA

— komissiota päivittämään valmisteluasiakirjassa esitetyt tavoitteet eurooppalaisen toimintasuunnitelman toimien mukauttamiseksi luonnonmukaiselle maataloudelle unionin ympäristöpolitiikoissa annettavan strategisen tehtävän ja yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen myötä syntyneen viitekehyksen mukaisiksi,

— komissiota GMO-tuotteiden tuotantoa, kaupan pitämistä ja merkintöjä koskevien unionin päätösten sekä muuntogeenisten, perinteisten ja luonnonmukaisten viljelykasvien rinnakkaiselon varmistamista koskevien suuntaviivojen pohjalta sisällyttämään toimintasuunnitelman strategiaan tavoitteisiin luonnonmukaisten tuotteiden suojaamisen ja edistämisen luonnonmukaista tuotantoa koskevien asianmukaisten toimenpiteiden avulla, joihin muun muassa kuuluu GMO:iden satunnaisen esiintymisen valvonta,

- komissiota edistämään, myös kansainvälisellä tasolla, ”luonnonmukaisen maatalouden” ja ”luonnonmukaisen tuotteen” määrittelyn luomista. Komission olisi tätä varten arvioitava kustannukset ja hyödyt, joita EU-tunnuksen käyttämisestä koituisi kaikille luonnonmukaisille tuotteille niiden alkupe-
räästä riippumatta, sulkematta pois muiden tunnusten käyt-
töä, ja toteutettava kaikille Euroopan kuluttajille suunnat-
tuja tehokkaita kampanjoita tavoitteena näiden tuotteiden
kulutuksen lisääminen ja niiden kaupan tehostaminen kol-
mansien maiden kanssa sekä niiden vapaan liikkuvuuden
parantaminen,
- komissiota sisällyttämään toimintasuunnitelman strategiaan
tavoitteisiin arvioinnin mahdollisuuksista, joita jäsenvalti-
oilla on tukea vapaaehtoisia aloitteita maaseutualueiden siir-
tämiseksi lisäarvotuotantoon kuten luonnonmukaisten, tyy-
pillisten ja perinteisten tuotteiden tuotantoon laatutuottei-
den kehittämiseksi alueellisella tasolla. Pyrittäessä lisäämään
maatalouden kilpailukykyä sekä luonnonmukaisen tuotan-
toketjun eri toimijoiden välistä organisaatiota tätä kautta on
syytä ottaa huomioon maatalouden voimavarojen moninai-
suus eri maaseutualueilla,
- komissiota tarkastelemaan edelleen tarvetta perustaa Euroo-
pan tasolla
 - a) riippumaton komitea, joka voisi antaa tieteellistä ja tek-
nistä neuvontaa, ohjata luonnonmukaista maataloutta
koskevaa tutkimusta ja innovointia sekä edistää yksittäis-
ten jäsenvaltioiden osaamiskeskusten välistä synergiaa
verkoston puitteissa,
 - b) taloudellinen seurantakeskus luonnonmukaisten tuottei-
den kysynnän ja tarjonnan kehityksen arvioimiseksi,
- komissiota jatkamaan valvontaa koskevan perussäännösten
mukauttamista tavoitteina koko luonnonmukaisen tarjon-
nan sisällyttäminen valvontajärjestelmän piiriin riskeihin
perustuvan lähestymistavan mukaisesti, tuotteiden jäljitettä-
vyyden tehostaminen ja hallinnollisten menettelyjen yksin-
kertaistaminen. Tässä yhteydessä on otettava asianmukai-
sesti huomioon luonnonmukaisten tuotteiden tuonti kol-
mansista maista,
- lopuksi komissiota tiedottamaan neuvostolle helmikuun
2004 loppuun mennessä eurooppalaista toimintasuunnitel-
maa koskevasta edistymisestä, jotta toimintasuunnitelma
voitaisiin lopullisesti esittää toukokuun 2004 loppuun men-
nessä.